

Husdyrtreffoppgave storfekjøttproduksjon 2025

Oppgave 1 – Rapport

Produsenten driver med cirka 45 ammekyr og full framfôring. Dette en ren Charolaisbesetning.

Primært drives det med slakteproduksjon og noe livdyrsalg hvis markedet gir mulighet for det. Produsenten har omtrent akkurat 300 daa med dyrket mark. Han disponerer et beite på 200 daa. De dyra det ikke er plass til på inngjerdet beite, slippes på utmarksbeite.

Gå gjennom årsrapporten for denne besetningen siste året og skriv en rapport. Gjør en generell tolkning av årsrapporten.

Rapporten skal inneholde:

- a) En generell beskrivelse av produksjonsomfang i drifta samt en oppdeling i hva produsenten gjør bra og dårlig på.
- b) Nevn en ting produsenten er god på. Hvilke faktorer i drifta er viktig for å ha gode resultater på dette.
- c) Nevn en ting produsenten ikke er så god på. Hvilke grep i drifta må produsenten ta for å bli god på dette?
- d) Se på rapporten for slakteresultater i besetningen. Dette er generelt bra resultater, med et unntak. Beskriv hvorfor de er bra, og kommenter den ene tingen som kunne vært bedre. Denne produsenten leverer mesteparten av de unge dyra til slakt i april og mai, hvorfor tror dere?

Oppgave 2 – Bærekraftig kjøttproduksjon

TYR sin nye visjon er «Bærekraftig biff på norske ressurser»

Tenk deg at dere har en ammekubesetning på 30 mordyr med full framfôring.

Hvordan ville dere lagt opp drifta for at driftsopplegget skal oppfylle denne visjonen i størst mulig grad.

Beskriv og begrunn følgende områder i ditt tenkte driftsopplegg, og husk at du også i størst mulig grad skal tjene penger i tillegg:

- Rasevalg
- Kalvingstidspunkt
- Fôrdyrking inkludert gjødsling og utnyttelse av gjødsel.
- Beitebruk
- Fôropplegg i innefôringsperioden, inkludert evt. valg av kraftfôrtyper.
- Elementer i den daglige drifta som gir uttrykk for bærekraft.
- Hjelpemidler for å oppnå økt bærekraft.

Oppgave 3 – Avlsplan

I oppgavesettet er det med en liste med 11 ammekyr og 4 kviger av forskjellige raser og krysningsgrad. Dere ser rase, far, fødselsdato og avlsverdier. Velg okser fra TYR sin oksekatalog for kjøttfe til hvert enkelt dyr.

Begrunn valget av okse til hvert enkelt dyr med en setning.

Oppgave 4 - Samvirke

TYR er en avls- og interesseorganisasjon for de som driver med storfekjøttproduksjon. Dette er tilsvarende som Norsvin er en avls- og interesseorganisasjon for de som driver med svin. TYR er imidlertid en medlemsorganisasjon og defineres som en forening. Det betyr at TYR og Norsvin har samme formål, men har valgt ulik organisasjonsform.

- a) Redegjør for hva et samvirke er, og hvordan det fungerer sammenlignet med en forening og et aksjeselskap?
- b) Diskuter fordeler og ulemper ved å omorganisere TYR til et samvirke?

Vedlegg til oppgave 4

Les mer om samvirke [her](#)

VEDTEKTER FOR TYR

Vedtatt på årsmøtet i Sarpsborg, 20.mars 2004, med endringer på årsmøtet i Kristiansund 12. mars 2008, Hamar 26. mars 2009, Tjøme 18. mars 2010, Stjørdal 17. mars 2011, Hurdal 21.mars 2012 og Hamar 21.mars 2013, Trondheim 20. mars 2014, Hamar 19. mars 2015, 22 mars 2017, 19. mars 2018, 19. mars 2019 og 23. mars 2021.

§ 1. ORGANISASJON

TYR er en landsomfattende organisasjon for storfekjøttprodusenter. Medlemmene er tilsluttet TYR ved personlig medlemskap gjennom lokallag og/eller raselag. Organisasjonen har vekslende medlemstall, vekslende kapital og begrenset ansvar. For organisasjonens forpliktelser hefter bare dens egne eiendeler.

§ 2. FORMÅL

TYRs formål er å sikre medlemmene konkurransekraft gjennom å:

- være tidsriktig og markedsorientert organisasjon som driver målrettet avl på aktuelle kjøttfaser, basert på etiske prinsipper.
- drive målrettet arbeid for å sikre bærekraftig økonomiske rammebetingelser
- være en effektiv medlemsorganisasjon
- gjøre tilgjengelig fagkompetanse innen storfekjøttproduksjon på områdene
  - drift
  - fôr og fôring
  - kjøttkvalitet

§ 3. MEDLEMSKAP

- Alle tilskuddsberettigede storfekjøttprodusenter og foretak kan bli medlem.
- Personer som eier eller representerer tilskuddsberettiget storfekjøttproduksjon er valgbare som tillitsvalgte.
- Tidligere valgbare medlemmer som har sluttet med aktiv drift, og fortsetter som støttemedlemmer, er valgbare de 5 påfølgende år.
- Medlemmer og støttemedlemmer i TYR blir automatisk medlem i sitt lokallag.
- Medlemmer velger selv om de vil være medlem av raselag, og hvilke raselag de vil være medlem av.
- Inntil to personer kan inneha et medlemskap, men ved stemmeavgivning gjelder én stemme pr medlemskap
- Enhver person/organisasjon med interesse for storfekjøttproduksjon, kan bli støttemedlem. Disse kan ikke påta seg tillitsverv.
- Medlemskap varer bare så lenge kontingenten er betalt.

§ 4. RETTER, PLIKTER, ANSVAR OG OVERTREDELSE

- Medlemmer har rett til å nytte de tjenester organisasjonen til enhver tid yter.
- Medlemmer plikter å rette seg etter vedtektene, årsmøte og vedtak som styret fatter, og så langt som mulig, påta seg de oppgaver og verv som laget ber om.
- Tillitsvalgte kan ikke selge storfesæd i Norge i konkurranse med TYR- Geno.

- Om medlemskapet går ut, har det tidligere medlemmet ikke krav på noe av organisasjonens eiendeler.
- Medlemmer som bryter vedtektene eller som ikke retter seg etter styrets eller årsmøtes vedtak, kan ekskluderes. Styret fatter sin beslutning etter at vedkommende har fått anledning til å uttale seg.
- Vedtak om ekskludering kan ankes til årsmøte som treffer endelig vedtak.
- Raselag og lokallag skal drive sin virksomhet i tråd med lagets vedtekter. Styret har rett og plikt til å iverksette tiltak overfor lag som ikke fungerer.
- Medlemmer skal ikke ha dyr i sin besetning som er levendeimportert eller avkom etter sæd/embryo som ikke har oppfylt Koorimps regelverk med tilleggskrav.
Brudd på dette kulepunktet fører til eksklusjon med følgende virkning fra vedtak er fattet:
  - Levende import medfører eksklusjon i 10 år.
  - Import av sæd/embryo medfører eksklusjon i 3 år.
- Medlemmer i TYR som bevisst har oppgitt uriktige opplysninger som påvirker TYRs avlsarbeid kan ekskluderes for inntil 3 år.
- Ekskluderte medlemmer har ikke krav på noen av organisasjonens eiendeler.

§ 5. ÅRSMØTET

Årsmøtet er lagets høyeste myndighet. Det består av;

- 15 utsendinger fra lokallagene og 15 utsendinger fra raselagene, som fordeles slik:
  - Medlemstallet per 31.12 året før legges til grunn
  - Et lag må ha minimum 25 medlemmer for å få retten til å ha utsending i årsmøtet.
  - Utsendinger i lokallagene fordeles med én (1) utsending per lag. Dersom det er flere lag enn utsendinger, må de minste lagene samarbeide om utsending. Dersom det er flere utsendinger enn lokallag fordeles resterende utsendinger på de lagene som har flest medlemmer.
  - Utsendinger i raselagene fordeles med to utsendinger til lag med nasjonal avl. Øvrige raselag har en utsending hver. Dersom ett eller flere raselag havner under grensa på 25 medlemmer, vil utsendingene fordeles på de raselagene med nasjonal avl som har flest medlemmer.
  - Ved endring i antall raselag/lokallag slik at det er behov for å utvide antall utsendinger, skal antall utsendinger fra lokallagene/raselagene utvides tilsvarende.
- Årsmøtets ordfører og varaordfører. Varaordfører har ikke stemmerett.
- Styret
- Kontrollkomiteen, møter uten stemmerett.
- Øvrige medlemmer i TYR har møte- og talerett, men ikke stemmerett i årsmøtet.
- Invitasjon til årsmøte sendes skriftlig ved årsmøtets ordfører med minst 30 dagers varsel.
- Innkalling med årsmøtedokumentene sendes årsmøteutsendinger senest 14 dager før årsmøtet. Med innkallingen skal følge; sakliste, årsmelding, regnskap og forslag fra valgkomiteen. Årsmøtedokumentene skal være tilgjengelige på TYRs hjemmeside før årsmøtet.
- Årsmøtet holdes hvert år innen utgangen av mars.
- Ekstraordinært årsmøte innkalles på samme måte når minst tre av styremedlemmene eller minst 1/3 av årsmøteutsendingene forlanger det.
- Det føres protokoll over årsmøtets forhandlinger.
- Ved avgjørelse av saker utenom personvalg, fattes vedtak med simpelt flertall.
- Valg av styrets leder, styremedlemmer, nestleder og ordfører skal foregå skriftlig. Også de øvrige personvalg skal foregå skriftlig hvis ikke årsmøtet enstemmig bestemmer annet. Oppnår ingen av de foreslåtte kandidatene over halvparten av de avgitte stemmer, foretas

omvalg mellom de to som har flest stemmer. Står da stemmetallet likt, avgjøres valget ved loddrekning.

- Ved stemmelikhet er ordførerens stemme utslagsgivende, unntatt ved personvalg hvor reglene over gjelder.
- Styret har ikke stemmerett ved votering over årsmelding og regnskap.
- Forslag som ønskes behandlet på årsmøtet, må være styret i hende seks uker før årsmøtet.

§ 6. ÅRSMØTETS SAKER

Sakslista for årsmøtet skal inneholde følgende punkter:

1. Godkjenning av innkalling.
2. Valg av to representanter til å underskrive protokoll.
3. Styrets beretning siste år.
4. Revidert regnskap fra siste år.
5. Kontrollkomiteens rapport.
6. Styrets forslag til arbeidsprogram.
7. Fastsetting av kontingent.
8. Valg av styreleder for ett år.
9. Valg av styremedlemmer og vararepresentanter.
10. Valg av nestleder for ett år.
11. Valg av statsautorisert revisor.
12. Valg av ordfører og varaordfører for ett år.
13. Valg av medlemmer til valgkomite.
14. Valg av 1 medlemmer til kontrollkomiteen og 2 vara medlemmer
15. Valg av leder av kontrollkomiteen for ett år
16. Valg av leder og nestleder av valgkomiteen for ett år
17. Fastsettelse av godtgjørelse/honorar til tillitsvalgte etter innstilling fra valgkomiteen.
18. Innkomne forslag, samt saker som styret ønsker behandlet på årsmøtet.

§ 7. STYRET

Styret består av styreleder pluss 5 styremedlemmer med 4 vararepresentanter. Styreleder velges for ett år og styremedlemmer velges for to år av gangen. Det velges 4 vararepresentanter i nummerert rekkefølge 1 til 4.

Minst fire av styrets medlemmer, inkludert innkalte varamedlemmer, må være til stede for at vedtak kan fattes.

Ved stemmelikhet i styret, har lederen dobbeltstemme.

Daglig leder har møteplikt og talerett, men ikke stemmerett i styret.

Ordfører møter i styret når det er nødvendig for utførelse av ordførers oppgaver.

Styret arbeider etter instruks vedtatt i årsmøte.

§ 8. LOKALLAGENE

Lokallagene er sammensatt av TYRs medlemmer i nærmere avgrensede områder og utgjør TYRs lokale organisasjonsenheter. Inndeling i lokallag besluttet av styret etter avstemming i årsmøte til de involverte lokallagene.

Lokallaget utgjør bindeleddet mellom medlemmene i lokallagets område og TYRs øvrige organer. Det er egne vedtekter for lokallagene.

§ 9 RASELAGENE

Raselagene består av TYRs medlemmer som velger å være medlemmer i ett eller flere raselag. Raselagene kan også ha støttemedlemmer.

Raselagenes oppgave er blant annet å informere om og drive målrettet avlsarbeid for den enkelte rase i samarbeid med TYR. Raselagene er representert i TYRs avlsråd.

Raselagene har egne vedtekter som vedtas på årsmøtet i raselaget.

§ 10. KONTROLLFUNKSJONEN

Kontrollkomitéen skal bestå av 3 medlemmer og 2 varamedlemmer i nummerert rekkefølge 1 til 2. Medlemmene velges for 3 år av gangen, slik at et medlem er på valg hvert år.

Varamedlemmer velges for et år.

Kontrollkomitéen arbeider etter instruks vedtatt i årsmøte.

§ 11. VALGKOMITÉ

Valgkomitéen skal bestå av 5 medlemmer, og være geografisk sammensatt.

Medlemmer i komiteen velges med en funksjonstid på tre år og hvert år går det ut henholdsvis to, to og ett medlem.

Leder og nestleder i valgkomiteen velges blant valgkomiteens medlemmer for ett år.

To varamedlemmer i nummerrekkefølge velges for ett år.

Tidligere medlemmer kan ikke gjenvelges før etter 3 år.

Valgkomitéen bør i sin innstilling til tillitsvalgte i organisasjonen ta hensyn til geografisk representasjon i styre og utvalg.

Valgkomitéen arbeider i henhold til vedtekter, samt instruks vedtatt av årsmøte.

§ 12. AVLSRÅD

Avlsrådet består av 1 representant fra hvert av raselagene og 1 oppnevnt av styret.

I tillegg skal avlsrådet være representert med en person som har høy avlsfaglig kompetanse fra Universitet eller Høyskole.

Det bør også være en representant fra varemottakene KLF og Nortura.

Leder velges av avlsrådet for et år om gangen.

Avlsrådet arbeider etter instruks fra styret.

§ 13. LEDERSAMLING

Det arrangeres en ledersamling årlig, der lokalslagslederne og raselagslederne deltar.

Styret kan også arrangere samlinger for rase/ eller lokalslagslederen når de finner dette nødvendig. Ledersamlingen skal benyttes til intern kommunikasjon, kompetanseoppbygning og til diskusjon om rammebetingelser og aktuelle utfordringer for laget.

§ 14. ØKONOMIUTVALG

Styret skal oppnevne et økonomiutvalg som skal arbeide med økonomiske problemstillinger innen storfekjøttproduksjonen.

§ 15. TVISTER

Tvister som oppstår mellom organisasjonen og noen av dets medlemmer avgjøres ved voldgift. Hver av partene oppnevner sitt medlem i voldgiftsnemnda. Et tredje medlem i voldgiftsnemnda, som også er nemndas formann, skal oppnevnes av Det Kongelige Selskap for Norges Vel.

§ 16. ENDRING AV VEDTEKTER

Vedtektsendringer kan foretas på årsmøte med 2/3 flertall.

Forslag til endringer i vedtektene må frammes skriftlig til styret innen utgangen av november. Vedtektsendringer skal gjelde fra årsmøtets slutt og forslag til vedtektsendringer skal vedlegges årsmøtepapirene.

§ 17. OPPLØSNING AV LAGET

Forslag om oppløsning av organisasjonen behandles som ved tektsendringer. Oppløsning krever minst 2/3 flertall på to etterfølgende årsmøter.

Dersom der blir vedtatt å oppløse organisasjonen, må det endelige årsmøte også vedta hvem som skal overta eiendeler og midler.

Vedlegg til oppgave 3

1

Om TYR

TYR er en landsomfattende organisasjon for storfekjøttprodusenter og har som formål er å sikre medlemmene konkuranskraft gjennom tidsriktig og markedsorientert avl på aktuelle kjøttfaser.

TYR skal også drive målrettet arbeid for å sikre bærekraftig økonomiske rammebetingelser for sine medlemmer, og bidra med fagkompetanse innen drift, fôr og fôring og kjøttkvalitet.

Vår visjon

BÆREKRAFTIG BIFF PÅ NORSKE RESSURSER

2

Hvorfor strategi

En strategi er en plan for å nå mål.

Strategien skal hjelpe oss med å ta gode valg mot en definert ønsket fremtid (visjon), og fungerer som en prinsippveileder for alle aktiviteter som må gjennomføres for å komme seg dit.

3

Avl for bærekraftig biff

FNs bærekraftsmål forutsetter en bærekraftig forvaltning av økosystemene, både de naturlige og de menneskeskapte.

Avl og god genetikk bidrar til økt produktivitet og fruktbarhet, samt lavere fôrforbruk og dødelighet. I sum ett av de enkleste og viktigste tiltakene for å redusere klimautslipp fra matproduksjonen både i Norge og globalt.

TYR skal gjennom sitt arbeid bidra å oppfylle landbrukets klimaplan med å redusere CO₂-utslipp med 5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter, hvorav 2,1-2,6 tonn skal sikje gjennom mer bærekraftig fôring, avl og friskere husdyr.

4

Prioriterte områder

Mål

INTERESSEORGANISASJON

TYR skal arbeide for rammebetingelser som bidrar til merkestilpasset produksjon og styrket produsentøkonomi.

Vårt arbeid skal gi styrket økonomi for storkjøttprodusenten

Vår kommunikasjon skal gi kunnskap om bærekraftig norsk storkjøttproduksjon.

AVL OG GENETIKK

TYR skal avle på kjøttfete som bidrar til bærekraftig produksjon på norske resurser.

Vår genetik skal være best på grovdrøppetak og lårutnyttelse

Vår genetik skal gi lavere klimagasutslipp

Vår genetik skal sikre god dyrevelferd

Vår genetik skal bidra til styrket produsentøkonomi

Vår genetik skal bidra til best mulig utnyttelse av norske betteressurser

SEMINMARKED

TYR skal utvikle kjøttsemin foretrukket i både melk- og kjøttmarkedet

Vår genetik skal være foretrukket av melk- og storkjøttprodusenter

Vår genetik skal ivareta mål for de enkelte kjøtterser

